

interrogare, ut est communis Doctorum sententia, ibi § 34.

(74. Si tamen falsa narrare dispensandum sciverit, non potest ad dispensandum procedere, nisi id sciret ex præcedentibus dispensandi confessionibus, ut ex Sanchez, ibidem.

(75. In ejusmodi dispensationis literis mandatur executori, ut dispenset, audita prius Sacramentali confessione, et in ipsa confessione; nec liberum est illi extra confessionem rem exequi, ut omnes docent; ibid. § 33.

(76. Cum poenitentia in literis definitur, ea injungenda est; si vero committatur arbitrio Confessarii, non est illi liberum eam ad arbitrium injungere, sed ad prudentiæ leges dirigenda est, neque nimis rigida, neque lenior quam par sit; ibidem § 37, 38.

(77. Quoad clausulam: *dummodo sit occultum*, censetur occultum, si tantum septem, vel octo in Civitate id resciant: in oppidis vero, si quinque vel sex; quam sententiam Scriptores, qui mentem sacræ Poenitentiarie probe norunt, tenent; ibid. § 43. Occultum impedimentum Fagnanus censet illud quod nullo pacto probari possit; ibid. § 44.

(78. Si impedimentum occultum fuerit in loco, ubi executioni mandanda est dispensatio; publicum vero in alio, ubi commissum est delictum, tutius tunc est executionem suspendere, et de hac novitate Sacram Poenitentiarum certiorum facere; ibid. § 46.

(79. Delictum olim publicum, nunc occultum, si a die commissi criminis longum tempus effluerit, ad effectum dispensationis obtinendæ, censetur ibid. § 42.

(80. Si quis rem vitatam præstiterit, sed publice creditur obtinuisse ad id facultatem, hujus peccatum ad effectum dispensationis obtinendæ creditur occultum. Si vero commississe delictum rescitur, sed ignoretur inde consurgere impedimentum, profecto occultum quoad hunc effectum non censetur; ibid. § 48.

(81. Si delictum deductum sit ad forum contentiosum, a S. Poenitentiarum censetur publicum. Si tamen data in eo fuerit sententia absolutoria criminis, per quam reus repertus sit innocens, et non culpabilis, vel ex hactenus deductis non repertus culpabilis, etiamsi id obtentum sit mediis illicitis, falsis testibus, etc., adhuc censetur impedimentum occultum ad hunc effectum; ibi § 49.

(82. Alia ad rem. vide verb. BIGAMIA, verb. JEJUNIUM, verb. IMPEDIMENTA MATRIMONII, srt. 3, verb. IRREGULARITAS, art. 3, verb. JURAMENTUM, verb. SIMONIA, verb. VOTUM.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(83. Loco *juris communis* dici debere *juris humani*, vel *positivi* in definitione dispensationis monet Soll. de leg. cap. 4, § 1, n. 170.

(84. « Quia, inquit, etiam in Municipali, et Synodali jure, quod distinguitur a communi, c. 1, de Const. in 6, dispensatur. »

(85. Quod ait Auctor num. 7 de tacita dispensatione sublata a Regula 51 Cancellariæ, id intellige respectu Summi Pontificis, ut inquit idem Auctor ibidem, et advertit Rigant. in commentar. ad dict. Regul. 51.

num. 8. (86. Cæterum alii post Pontificem possunt adhuc tacite dispensare. Solumque quæstio est, utrum tacite dispensare valeant super propriis constitutionibus, an item super legibus Superioris in casibus, in quibus concessum ipsis est dispensare. (87. At communior est opinio, posse tacite dispensare etiam super legibus Superioris; Confer Soll. de Leg. cap. 4, § 1, n. 178.

(88. Tacita vero dispensatio secundum Rigant. in commentar. ad dict. Regul. 51. num. 15 et sequent., tunc locum habet, quum quinque hæc concurrunt. Primum est, quod qui gratiam inhabili, seu incapaci facit, sciat factum, et ex illo juris dispositionem. Secundum, quod pariter sciat, quod in illo facto opus sit dispensatione. Tertium, quod ex certa scientia affirmativum factum faciat, illudque exprimat. Quartum, quod de causa, qua ad tacita dispensandum movetur, cognoscat. Quintum denique, quod ex dispensatione illa tertio præjudicium non irrogetur.

(89. At præsertim quartum requisitum necessarium haud esse, tenet Soll. de Leg. cap. 4, § 1. num. 178, qui sequent. num. 179, aliter explicat, quando censeatur facta tacita dispensatio.

(90. De potestate Summo Pontifici competente dispensandi super legibus omnibus positivis non est quod disseratur, quum ea promanet ab ea superioritate, quam obtinet super omnes, et firmatur in cap. 4. de Conces. Præbend. (91. Quod vero attinet ad Episcopos, ii utique possunt dispensare non solum super propriis Constitutionibus, verum et super legibus Synodi Diocesanæ. Duo vero excipiuntur casus. (92. Prior est, si Constitutio a Summo Pontifice confirmata fuit *in forma*, ut aiunt, non *communi*, sed *specificæ*. (93. Alter est, si Constitutio abierit in contractum; (94. Confer Soll. de Leg. cap. 4, § 2, num. 184 et sequent.

(95. At quod attinet ad priorem casum, tunc secundum alios confirmatio *in forma specificæ* impedimento esse potest, quominus Episcopus dispenset, quum Constitutio excedit potestatem ipsius Episcopi, ita ut totum faciat auctoritas pontificia, non item quum adhibita ea fuit ad abundantiorum cautelam.

(96. Super legibus vero superioris Episcopus regulariter nequit dispensare. (97. Quocirca non est in potestate Episcopi dispensare non solum super jure Pontificio, sed nec super Synodo Provinciali. (98. Quinimo nec Archiepiscopus dispensare valet super Synodo Provinciali, quum ab ipso tamquam inferiori ad Provinciale Synodum appelletur; Soll. de Leg. cap. 4, § 2, n. 189. (99. Quando vero Episcopus dispensare queat super legibus superioris, vide apud eundem Auctorem de LL. c. 4, § 2, a n. 19 ad plur. sequent., ubi examinatur, (100. An in casibus in quibus inferior pollet potestate dispensandi, secum ipse dispensare valeat, (101. tum an dispensare valeat cum vagis, et peregrinis.

(102. De justis causis dispensationis consule Rousseaud de la Combe in sua Jurisprudencia Canonica, verbo *Dispensatio*, sect. 1, n. 4 et sequent. An autem cesset dispensatio, si causa, ob quam fuit concessa, cesset itidem ante executionem illius, non conveniunt inter se Doctores. (103. Negant Suarez de LL. lib. 6, cap. 19, n. 18. Gutierrez Qu. Canonic. lib. 2, cap. 13, n. 30. Affirmat vero, et quidem allegatis pro se Glossa, Joanne Andrea, Baldo, Felino, et aliis, Sanchez de Matrimon. lib. 8, disp. 30, n. 14.

(104. An et quando potius datum mandatum de dispensando, quam gratia dispensationis concessa a Papa sit, et quinam sint effectus diversi, expendit Rot. in Ugentina Beneficii, 5 Maii 1738. cor. Eminentissimo Crescentio.

(105. Nota demum, dispensationem esse stricti juris, nec ullam pati extensionem. Vide exempla in Hildesimen. Fructuum Canonialium super bono jure 17 Junii 1731. cor. Eminentiss. Crescentio.

(106. An secunda dispensatio obtenta, non expressa prima dispensatione circa eandem rem, indistincte sit subreptitia, non convenit inter Doctores. Videsis Soll. de Legib. part. 1, cap. 4, § 4, n. 277.

(107. At concordet in hoc sunt Auctores, quod si prima dispensatio est *cum moderatione aliqua* obtenta, secunda vero dispensatio circa eandem rem obtenta est *absolute sine moderatione illa*, ex reticentia primæ

DISPENSATIO IN BIGAMIA.

Vide verb. BIGAMIA.

DISPENSATIO IN FESTORUM OBSERVANTIA.

Vide verb. FESTUM.

DISPENSATIO IN JEJUNIO.

Vide verb. JEJUNIUM.

DISPENSATIO IN IMPEDIMENTIS MATRIMONII.

Vide verb. IMPEDIMENTA MATRIMONII, art. 3.

DISPENSATIO AB IRREGULARITATE.

Vide verb. IRREGULARITAS, art. 3.

DISPENSATIO IN JURAMENTIS ET VOTIS.

Vide verb. JURAMENTUM et VOTUM.

DISPENSATIO IN POENIS SIMONIÆ.

Vide verb. SIMONIA.

DISTRIBUTIONES QUOTIDIANÆ.

ARTICULUS I. - Quid, et quæ sint Distributiones quotidianæ, et a quibus acquirantur?

1. Distributiones quotidianæ ita dicuntur, quia juxta cujusque merita, ac laborem, et qualitatem distribuuntur. — 2. Distributiones quare dicantur quotidianæ. — 3. Distributiones quotidianæ aliæ sunt, quæ non distinguuntur a Præbendis, et aliæ, quæ distinguuntur, et quæ sint utraque, ad n. 4. — 5. Distributionum quotidianarum propria definitio. — 6. Distributiones hujusmodi non veniunt in appellatione fructuum, seu reddituum, et proventuum. — 7. Distributiones non comprehenduntur in regulis Cancellariæ de valore fructuum exprimendo. — 8. Distributiones quotidianæ institutæ sunt in gratiam cultus divini. — 9. Jus percipiendi Distributiones quotidianas competit Cathedralium et collegiatarum

dispensationis excusari a vitio subreptionis nequeat secunda dispensatio, idque ex ea potissimum ratione, quod Summus Pontifex certior factus de prima dispensatione *limitata*, secundam dispensationem *sine illa limitatione* vel non concessisset, vel difficilius concessisset, quorum alterum sufficit ad subreptionem, ut firmant Sanch. de Matrimon. lib. 8, cap. 22, n. 6. Soll. de Legib. part. 1, cap. 4, § 4, n. 278, et novissime Collett. de Dispensation. lib. 1, cap. 5, § 6. Rota, Divers. Dec. 91. part. 3. lib. 3.

(108. Actum vero novissime de hoc articulo fuit in Rota in Neocastren. Pensionis 3, Aprilis 1762, cor. R. P. D. Frangipan. At Tribunal hoc excusavit a subreptione secundam dispensationem illimitatam obtentam cum reticentia primæ dispensationis limitatæ « quidquid sit (Aiendo) in materia beneficii, in qua sancitum habetur, quod necessaria sit expressio Beneficii, quod antea quis obtinuerit in postulatione et assecutione secundi, absolutissimum tamen est, quod in cæteris gratiis et concessionibus nullibi cautum reperitur, quod mentio primæ haberi debeat in concessionem secundæ gratiæ, sed hæc absque mentione prioris validissima semper reputatur. » Sed mox dicta

Decisio est sub revisione.

Ecclesiarum Canonicis divinis officiis interessentibus. — 10. Distributiones debentur his tantum qui vere intersunt divinis Officiis, non vero his qui fide resident, aut juris fictione. — 11. Unde non sufficit interessentia in Ecclesia, sed requiritur actualis interessentia in Choro. — 12. Distributiones quotidianas lucratur in absentia Can. infirmus. — 13. Sic Distributiones quotidianas lucratur Canonicus, qui ad Ecclesiam se conferre non potest, quia est debilis in cruribus, vel tibiis. — 14. Vel quia podagra laborat. — 15. Vel quia est cæcus, et propterea Missas celebrare, et divina officia recitare non potest. — 16. Vel quia medicinam sumit, aut sanguine minuitur. — 17. Vel quia lepra, aut alio morbo contagioso cogitur ab Urbe discedere. — 18. Vel quia sanitatis causa ad balnea, vel ad alium locum iret. — 19. Sic etiam lucratur senio confecti, si alias residere soliti erant. — 20. Similibus infirmitatibus de-